

TALEPAPIR

Miljø- og
fødevareministeren

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Spørgsmål AØ

”Det fremgår af et høringssvar fra Miljø- og Fødevareministeriet til Kommissionen af 7. marts 2019, at ”tidsmæssige, naturgivne, praktiske og økonomiske udfordringer vanskeliggør at nå miljømålene fuld ud for alle opstillede kvalitetselementer med udgangen af tredje planperiode. Der er derfor behov for yderligere planperioder udover 2027 med henblik på at nå miljømålene fuldt ud. Samtidig bør medlemslandene få mulighed for i et vist omfang at gøre brug af samtlige af direktivets undtagelsesbestemmelser i artikel 4, nr. 4 efter 2027”, jf. MOF alm. del – bilag 454. Vil ministeren på den baggrund

- Redegøre for, hvorfor regeringen ønsker at udskyde opfyldelsen af EU’s mål i vandrammedirektivet om at opnå god vandkvalitet på ubestemt tid, og hvorfor regeringen har foreslået, at medlemsstaterne skal kunne bruge alle direktivets undtagelsesmuligheder efter 2027?

TALEPAPIR

Miljø- og
fødevareministeren

”Det talte ord gælder”

- Oplyse, hvilke konsekvenser det vil have for det danske vandmiljø og for vandkvaliteten i søer, åer, fjorde og havet i Europa, hvis alle medlemslande følger den danske regerings eksempel, og Vandrammedirektivet ændres i overensstemmelse med den danske regerings ønske?
Oplyse hvilke tidsmæssige, naturgivne, praktiske og økonomiske udfordringer forhindrer regeringen i at vedtage de nødvendige virkemidler for at nå måltilstanden inden 2027, og hvilke af disse er selvforskyldte? Der henvises til, at vandrammedirektivet blev vedtaget i 2000, at Venstre-ledede regeringer har haft flertal 2001-11 og 2015-19, samt at der endnu ikke er taget stilling til, hvad tredje og sidste planperiode 2021-27 skal indeholde?”

1. Indledning:

Indledningsvist vil jeg gerne forklare baggrunden for høringssvaret.

”Det talte ord gælder”

Vandrammedirektivet indeholder en forpligtelse til, at Kommissionen i 2019 skal tage direktivet op til fornyet overvejelse og eventuelt foreslå ændringer til direktivet.

Kommissionen har derfor igangsat en evaluering af implementeringen af vandrammedirektivet.

Evalueringen forventes afsluttet i efteråret 2019. Kommissionen vil herefter overveje, om der bør foreslås ændringer til direktivet.

Kommissionen har opfordret medlemsstater og interessenter til at komme med input til deres arbejde.

Miljø- og Fødevareministeriet har i marts 2019 afgivet et høringssvar, der sammenfatter vigtige danske erfaringer.

Danmark er ikke ved at ansøge om at udskyde indsatsen. Vi giver input til en vigtig debat om direktivet, som Kommissionen har inviteret til.

”Det talte ord gælder”

Jeg orienterede på lukket samråd i februar udvalget om høringssvaret, men oplevede ikke på det tidspunkt helt samme grad af interesse.

2. Vandrammedirektivet fortsætter efter 2027

Der er mange vinkler i vores høringssvar, som ikke er blevet nævnt i den offentlige debat.

Ministeriet skriver bl.a., at direktivet danner en virkningsfuld ramme for indsatsen for at sikre et godt vandmiljø. Vigtigheden af direktivets krav om ikke-forringelse fremhæves også.

Det fremgår også, at direktivet på visse områder bør opdateres. Klimaforandringer som stigende temperaturer og mere regn i vandområderne giver nye udfordringer. Der var ikke det samme fokus på klima i 2000, da direktivet blev vedtaget, som der er i dag.

”Det talte ord gælder”

Jeg kan dog forstå, at der primært har været interesse for den del af høringssvaret, der omhandler direktivet efter 2027.

Det er en udbredt misforståelse, at vandrammedirektivet slutter i 2027. Det er ikke korrekt. 2027 er fristen for at nå direktivets miljømål.

Vi skal fortsat udarbejde 6-årige vandplaner, sikre vandmiljøet mod forringelse og skabe løbende forbedringer efter 2027.

Ministeriet ønsker en drøftelse i EU af situationen efter 2027. Det er ikke det samme som at ønske slutdatoen generelt udskudt, som det er blevet udlagt i pressen.

På den ene side skal vi i 2027 have opnået direktivets miljømål. På den anden side får vi løbende ny viden om vandmiljøets tilstand.

Vandmiljøindsatsen er med andre ord dynamisk. Der er brug for klarhed om, hvordan vi skal

”Det talte ord gælder”

forholde os til en udvikling, der ikke var kendt, da direktivet blev vedtaget.

3. Fastholdelse af ambitionsniveauet

Lad mig gøre det meget klart: Regeringen ønsker at fastholde det overordnede ambitionsniveau i vandrammedirektivet.

Men vi kan se, at det bliver meget svært at sikre, at alle vandområder har opnået målopfyldelse for alle kvalitetselementer i 2027.

Ingen medlemsstater er på nuværende tidspunkt i mål. Kommissionen har da også tilkendegivet, at det bliver meget udfordrende.

Derfor mener jeg, at vi sammen med Kommissionen må lægge en realistisk plan for, hvordan medlemsstaterne kan komme i mål.

Direktivets undtagelsesbestemmelser bør anvendes, når det af forskellige grunde ikke er

”Det talte ord gælder”

realistisk at komme i mål. Og der skal selvfølgelig foretages en konkret vurdering i de enkelte vandområder.

Vi åbner ikke for, at medlemsstaterne skal kunne gøre brug af alle direktivets undtagelsesbestemmelser. Men derimod at der skal være mulighed for at bruge bestemmelsen om fristforlængelse på udvalgte områder. På den måde fastholder vi ambitionsniveauet, men medlemsstaterne får lidt længere tid på udvalgte områder.

Hvis ikke vi vil se udfordringerne i øjnene og fastholder den nuværende tidsramme uden at erkende, at medlemsstaterne ikke kan følge med, så gambler vi med opbakningen til selve miljømålet. Og vi må se i øjnene, at der givetvis vil være nogen, som ”kører over for rødt lys” simpelthen, fordi de ikke kan følge med. Det ønsker jeg ikke, hverken for vandmiljøets eller erhvervets skyld.

”Det talte ord gælder”

Vores vandmiljø er nemlig afhængigt af, at alle yder en indsats. Vi kan således kun opnå god økologisk tilstand i kystvandene, hvis de andre lande i regionen så-at-sige yder deres del af indsatsen.

4. Hvorfor er det ikke muligt at komme i mål inden 2027?

Jeg mener, vi skal være ambitiøse med at arbejde for at nå målene i vandrammedirektivet.

Jeg tror dog også, at vi i et historisk perspektiv har undervurderet, hvor ambitiøst vandrammedirektivet rent faktisk er, og hvor dyrt det ville blive at implementere, da man forhandlede direktivet på plads.

Der er tale om tunge indsatser, og der findes ikke hurtige løsninger, men derimod et langt, sejt træk for et bedre vandmiljø.

”Det talte ord gælder”

I den planperiode, vi befinder os i nu, er der indsatser, der medfører omkostninger for ca. 6,2 milliarder kroner. Indsatsen for at hindre næringsstoffer i vandmiljøet udgør ca. halvdelen af udgiften. Det er enorme summer, der skal til, og det tager tid at udrulle indsatserne.

De lavest hængende frugter er for længst plukket, og det bliver sværere og økonomisk mere indgribende at hente de sidste tons.

Vi er i gang med en meget omfattende udvikling af det faglige grundlag. Det er derfor for tidligt at vurdere, hvor det lander, men det er sandsynligt, at vi også til 3. planperiode vil have betydelige indsatsbehov.

Hvor meget ekstra tid der bliver behov for, ved vi ikke endnu, men der vil blive behov for mere tid på udvalgte områder, af praktiske, tekniske eller økonomiske årsager.

Direktivets princip om ikke-forringelse sikrer mod tilbagefald i vandmiljøtilstanden. Der vil

”Det talte ord gælder”

derfor ikke blive tale om øget algevækst og fiskedød.

Det er en fælleseuropæisk udfordring at skabe et godt vandmiljø. Og jeg vil hellere give nogle ekstra år til at nå det, og sikre grundlaget for, at alle EU-medlemslande løfter i flok end at risikere, at vi ikke når det.

Det handler ikke om partifarve, og om hvem der har gjort hvad, hvornår. Det handler om at sikre opbakning til målsætningen og lægge en realistisk plan for, hvordan vi når hen til målet.